

DELAUSKA POLITIKA

POLITIČEN DNEVNIK

Št. 2.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1926.

Leto I.

Izhaja vsak delavnik ob 11. dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Breg štev. 12./II.

Rokopisi se ne vračajo.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Ljubljana, Breg 12. prtljiče.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno: v Ljubljani in po pošti 20.— Din, po raznašalcih izven Ljubljane 22.— Din, za inozemstvo mesečno 32.— Din.

Cene inseratom:

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščancev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.— Din. V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta 3.— Din. Pri večjem številu objav popust.

Zopet dva sovražnika na pohodu.

Kateri od teh dveh sovražnikov nam je opasnejši, je težko reči. Da povemo kar skrajša: ta sovražnika vsakemu socialnemu pokretu sta papizem in fašizem, oba otroka vročekrvne Italije.

Papizem nas ubija že stoletja. Z križem v levici, z mečem v desnici so vdrli s severa nemški izpreobrnjevalci in nam vzeli narodno ter socialno svobodo; z lokavim nasmehom so se vlezali k nam italijanski bogomolniki z juga ter nam oropali, kar smo še imeli.

Strup papizma se je počasi kljub iskreni ljubezni poštenega svečenštva vsesal v vso našo kri. Izgubili smo samozavest in ponos, in šele socializem nas je spomnil, da smo ljudje, da imamo prav take človeške pravice kot milijoni drugih narodov, ki vedno in povsod naglašajo svojo kulturnost.

Klerikalizem je bil in je, ki tišči naše ljudstvo v spone staroveštva in duhovnega nazadnjaštva. Zadnje čase se je moderniziral in navidezno »socializiral«, da, koketirati je jel s komunizmom, pri čemer ni bil baš skropulozen in so mu bila dobra vsa sredstva po znanem jezuitskem načelu, da namen posvečuje sredstva. Isto kot pri nas, je klerikalizem za ostala ljudstva, v Italiji pa še prav posebej.

Ne govorili bi o tem, da se temu neizprosному sovražniku prosvete in napredka po vojni in kot znak poveljne demoralizacije in nekega obupnega spasavanja pridružil ominozi fašizem. Tudi ta korenini v Italiji, a razteza svoje poganjke že po vsem svetu. »Ku-Kuks-Klan« v Ameriki, Action Française v Franciji, »Hackenkreuzler« v Nemčiji, »Društvo probujajočih se Madjarov« na Madžarskem itd., vse to so sopožarice, ki jih je vnela ultranacionalistična iskra v Italiji, ki jo dirigira on. Mussolini, odkar se je d'Annunzio zapletel v ženska krila.

Na jih bilo večjih sovražnikov od papeškega Vatikana in italijanskega Kvirinala, zlasti še potem, ko si ga je osvojil fašizem. A v boju proti dobrem in plemenitem se združi vse zlo. Tako se je zgodilo, da sta si podala sv. oče in krvoločni diktator Mussolini desnici v znak medsebojnega miru in sprave ter neizprosnega boja nacionalni in socialni ideji.

Kaj to pomeni? Nič več in nič manj, kot da bo papež z vso močjo svojega cerkvenega dostojanstva, ki v moralnem oziru pri ljudeh mnogo tehta, Mussolini pa z bombami in bajoneti prisilil neuka ljudstva, da se odpovedo vsem socialnim pravicam, za katere so se borili in padali že stoletja največji in najplemenitejši možje.

Sporazum Vatikana in sedanje-ga Kvirinala torej pomenja dobr-

Naraščajoče vznemirjenje radi rusko-turške pogodbe.

Pariz, 2. januarja. Rusko-turška pogodba vznemirja bolj in bolj vso evropsko uradno diplomacijo. Potovanje Chamberlainovo v Italijo ni moglo pomiriti duhove. Kaj je pravzaprav dosegel, se še ne ve. Znano je, da si lasti Italija med velesilami privilegij, da spada Balkan v njeno interesno sfero. Zato je najbrže Mussolini zahteval od Chamberlaina gotova pooblastila za slučaj, da bi rusko-turška pogodba imela kak vpliv na razvoj dogodkov na Balkanu. Vprašujejo se tudi, kaj je povedal gospodu Ninčiču turški zunanji minister ob priliki njegovega poseta v Belgra-

du. Rusko-turški dogovor je znova premaknil težišče mednarodne politike v Orijent in Balkan. Politični krogi se boje, da bi to moglo močno oslabeti ugodni vpliv locarnskega sporazuma na Mednarodne odnose. Pričakujejo se nestrpnosti izjave Chamberlaina o uspehu njegovega dogovora z Mussolinijem. Javnost se pa zaveda, da daje Mussolinijeva politika še manj garancij za mir v Orijentu in na balkanskem polotoku. Če Anglija hoče s pomočjo Italije paralizirati na ta način vpliv Rusije na tem ozemlju, dela pod krinko miru direktno za vojno.

Italijansko časopisje o rapalskem sestanku.

Rim, 2. januarja. Fašistično časopisje obširno poroča o sestanku Mussolinija s Chamberlainom. Trdijo, da je bil ta sesanek najvažnejši mednarodni dogodek zadnjih dni.

Oficijelna »Tribuna« piše, da je Italija tista velesila, ki mora zasledovati iz neposredne bližine dogodke na Balkanu in njena naloga je, da sedanjega položaja nihče ne moti.

Rusko-turška pogodba in razgovori turškega zunanjega ministra z Ninčičem vzbujajo resno pozornost. Italija, tako pravijo, mora biti varuh Balkana.

Prav tako imperialistično piše tudi katoliški, fašistovski vladi na-

klonjeni Corriere d'Italia. Ta piše: Italija se zaveda vloge, ki pristoja kot velesila v tem mednarodnem zamotanem položaju. Nadalje zatrjuje, da bo morala prestopiti sedaj Zveza narodov težko preizkušnjo, ki zna postati zanjo odločilnega pomena. Njegova usoda se ne kuje samo ob Reni, marveč v Sredozemskem morju in kmalu tudi na italijanski meji.

Vsekakor je mednarodni položaj zopet izredno zapleten, vse posledice že napovedane nove ruske zunanje politične propagande.

V Rapallu sta se Mussolini in Chamberlain dogovorila o skupnem programu glede delovanja v Orijentu, Centralni Evropi in v vprašanih sredozemskem morja.

Briand odklanja mirovne ponudbe Abd el Krima.

Pariz, 2. januarja. Briand je izjavil, da ne veruje v iskrenost mirovni ponudb Abd el Krima. Vojna v Maroku se mora izvesti do kraja. Abd el Krima in njegovo vojsko treba uničiti. Te izjave so zopet silno razburile francosko javnost. Računa se, da se bodo v Maroku začeli znova srditi boji. Če Briand dvomi v

iskrenost Abd el Krimove diplomacije, nimajo tudi drugi še povoda verjeti v iskrenost evropske in francoske diplomacije. Jasno je, da hoče tudi Briandova vlada ustreči do kraja francoskemu kolonialnemu velekapitalu, vsled katerega se je doslej vodila, in kakor izgleda, se bo še vodila vojna v Maroku.

Politični položaj bolj in bolj nesiguren.

Pred novimi volitvami.

Belgrad, 2. jan. Politični položaj v Belgradu je še vedno nejasen in negotov. Niti Aci Stanojeviču ni uspelo pomiriti napete razmere v radikalnem klubu. Obnašanje Radiča se izjavlja za bolj in bolj zagonetno in skozi in skozi neiskreno. Izgleda, da je Radiču vendar uspelo nahujskati z znano afero broderskega sindikata del radikalov proti Pašiču. Podobno je, da računajo eni i drugi z

možnostjo novih volitev. Pašič se drži skrajno rezervirano, in to je za poznavalce njegovih političnih metod najboljši dokaz, da se nekaj pripravlja. Gotovo je že sedaj, da je vlada takozvanega sporazuma ena najbolj slabo fundiranih vlad, kar smo jih doslej imeli. Razburjenje v belgrajski politični javnosti je še vedno veliko. Zavedajo se, da bo treba vlado in politični kurz preosnovati. Morda se to zgodi še prej, nego je po zunanjih znakih soditi.

MOČNI POTRESNI SUNKI V LJUBLJANI.

Malo po 7. uri je včeraj razburil Ljubljano precj močan potres. Ljubljanci so preplašeni leteli na ceste, vendar pa škode ni povzročilo. Potresni sunek je bil tako močan, da so aparati pod Triglavom močno

razgibani prenehali funkcionirati. Potresni sunek je prišel iz jugovzhoda in zato so ga občutili prebivalci na Dolenjski cesti precej močneje kakor pa na zapadnem delu mesta.

Dispozicijski fond.

Belgrad, 2. jan. 1926. Pri obravnavanju novega proračuna so spravili na dnevni red tudi dispozicijske fonde. Predvsem zahtevajo od zunanega ministra dr. Ninčiča, da pove kako je uporabil velikanske vsote, s katerimi je doslej razpolagal. Dr. Ninčič se seveda brani in otepa, zahteva pa, da se mu dosedanji zneski zvišajo, predvsem, ker se je izpremenila valuta. Z razpravo o Ninčičevem proračunu pričinja dobro premišljena kampanja in gonja proti njemu. Po Beogradu govore, da je to Pašičevo kopito in ga hoče prav na tem vprašanju diskreditirati.

Bela vrana.

Bukarešta, 2. januarja. Uradno javljajo, da je rumunski prestolonaslednik poslal kralju pismo, v katerem se trajno odreka romunskemu prestolu in vsem vladarskim pravicam. Kralj je moral ta nepreklieni sklep svojega sina vzeti na znanje.

ZAKON O STROKOVNIH ORGANIZACIJAH.

Rim, 2. jan. Zakon o reorganizaciji strokovnih zvez, ki predvideva tudi strokovna sodišča, je zbornica sprejela z nebitvenimi izjemami, kakor ga je predlagala fašistovska vlada.

VREMENSKE NEPRILIKE.

Dunaj, 2. jan. V posameznih francoskih mestih so imeli pretečene dni naravnost poletno vročino. Tako so imeli v Touluzi 24, v Perpignanu 27 v Bordeauxu 19, v Parizu samem pa 15 stopinj. Poleg tega pa poročajo iz Francije o velikanskih poplavah in vremenskih katastrofah. Seina je bila 4 metre nad normalo, vendar je pričakovati, da bo začela zopet padati. Z enakimi vremenskimi katastrofami se bori tudi Nemčija. Pri Kölnu je Rena več kilometrov široka in je poplavila vso okolico.

NOV EKSPERIMENT V POŠTNI SLUŽBI.

V poštne ministristvu izdeluje posebna komisija zakon o brzojavnem in telefonskem prometu. Kakor smo izvedeli, predvideva ta zakonski osnutek možnost, da preide brzojavni in telefonski promet lahko tudi v privatne roke. — Spoznali so, da so za take stvari nezmožni in nesposobni.

RADIČEVSKA SVOBODA.

Radič je v svojem »Domu« naslovil na učiteljstvo opozorilo, da ni dobro in prav, če se učitelj politično udejstvuje. To Radičevo načelo se krije s Pribečevičevim stališčem in učitelji lahko vidijo, kako jih eni kot drugi taksirajo. Kaj bodo ukrenile učiteljske organizacije?

Delavske žene in dekleta za naš list.

Dolga leta smo razredno zavedne žene in dekleta težko pogrešale delavski dnevnik, ki bi nas bodril, nas opozarjal na nevarnosti, ki nam pretijo od strani našega skupnega sovražnika, kapitalizma in njegovih pokornih častilcev in slug, nas poučeval o boju in taktiki ter protestiral proti krivicam, ki se nam dnevno gode.

Lepo število članic »Zveze delavskih žena in deklet« je že dolgo želelo dobivati stvarnejša in resničnejša poročila o politiki, gospodarstvu in življenju doma in v inozemstvu.

Zato tudi me iskreno pozdravljamo dolgo zaželjeni dnevnik »Delavska Politika«, kateremu so sodrugji iz leve in desne in njihove organizacije naklonili svojo solidarnost. To dejstvo nam jamči, da bo »Delavska Politika« zastopala in branila zgolj delavske interese ter pospeševala popolno zedinjenje trpečega proletarijata Slovenije v skupno enotno fronto.

V zadnjih šestih letih usodne razdvojenosti v delavskih vrstah smo žal ravno žene najbolj kruto občutile zle posledice delavske nesolidarnosti. Sovražni bič je švigal

najkruteje po plečeh delavskih žen, ki smo v svoji onemoglosti morale molče trpeti.

Delavsko življenje je od vseh strani hudo ogroženo. Ako se hočemo uspešno braniti, se moramo neprestano učiti in jačati. Učimo se pa lahko ako pridno beremo zlasti naše liste, zlasti naš delavski dnevnik.

Zato sodružice, naj vas ne mamijo plitvi romani in povestice, dnevne čenče ter modna poročila meščanskih dnevnikov, ki v vsem svojem delu služijo poneumnevanju ljudstva.

V našem gospodinjstvem proračunu naj bo vedno določen tudi skromni izdatek za delavski dnevnik, ker nam je ta potreben kot vsakdanji kruh. Razširjajmo ga pa tudi pridno med našimi znanci in prijatelji, ker bo ta list tudi zagovarjal naše zahteve po ženski enakopravnosti.

Torej sodružice, na delo, za razširjenje »Delavske Politike«, ki naj pomaga vstvariti čimprej močno delavsko stranko, katera naj nas vodi k lepši bodočnosti.

Članice »Zveze delavskih žena in deklet.«

Takse in še marsikaj.

Ni dolgo tega, odkar je v Narodnem domu zborovalo ljubljansko ljudstvo in protestiralo proti neupravičenim in neverjetnim taksam. Ljudje so kar „zijali“, ko so čuli, kakšne „takse“ imamo in kaj vse so učeni gospodje v belgrajmskem ministrstvu pogruntali...

No, mi bomo pa danes priobčili mal dokaz, kako jo znajo v Ljubljani pogruntati, čeprav jim zakon da vso možnost tudi drugače ravnati...

V Ljubljani so delavci, nameščenci in uradniki ustanovili občekoristno stavbno in kreditno zadrugo „Stan in Dom“, ki je že sezidala oziroma pomagala zgraditi 24 hiš s 45 stanovanji. Vsi člani načelstva in nadzorstva delajo brezplačno, vse se vrši kar najbolj „občekoristno“. Zadruga je nedavno zaprosila za oproščenje — prenosne takse.

Dobila je ta-le odgovor:

Davčni urad za mesto Ljubljana. Štev. 4511.

„Stan in Dom“, občekoristna stavbna in kreditna zadruga r. z. z. o. z., v Ljubljani prosi, da se oprosti odplačevanja dopolnilne prenosne takse za dvoletje 1924 in 1925 na osnovi točke 4. odstavka IV. pripombe 12 K. tarif. post. 12. taks. zakona z dne 25. X. 1923, službene Novine, br. 255.

Po izvršeni preskušnji prošnje se je ugotovilo:

1. da je bila prošnja pravočasno vložena,
2. da je prošnja za oprostitvev plačevanja dopolnilne prenosne takse za dvoletje 1924 in 1925 na osnovi točke 4. odstavka IV. pripombe 12 K. tarif. post. 12. taks. zakona z dne 25. X. 1923, službene Novine, br. 255.

vanja dopolnilne prenosne takse neupravičena.

Glasom združnih pravil je namen zadruga pomagati članom, da pridejo po možnosti do lastnega doma. Član zadruga pa postane lahko vsaka fizična, samoupravna ali pravna oseba.

Na osnovi točke 4 odst. 4 pripombe 12 K. tarif. post. 12 taks. zakona in lista 1913 se rešuje:

Prošnji „Stan in Dom“, občekoristne stavbene in kreditne zadruga r. z. z. o. z. v Ljubljani za oprostitvev plačevanja dopolnilne prenosne postavke za dvoletje 1924 in 1925

se ne ugodi.

ker uživajo v smislu točke 4. odstavka IV. pripombe 12 K. tarifni postavki 12 taks. zakona, ugodnost oprostitve samo uradniške in delavske zadruga, ki jim je namen brez vsake špekulacije članom zajamčiti ali preskrbovati stanovanje ali hišo.

Proti temu odloku se lahko pritožite potem tuk. davčnega urada na generalno direkcijo v Beogradu tekom 8 dni, računajoč od dneva prejema tega odloka.

Davčni urad za mesto Ljubljana. dva nečitljiva podpisa.

Ali naj damo kaj komentarja? Čemu! Živele takse in taksarji! In bog naj poživi vestne slovenske davkarje. Belgradu bo še dolgo dobro!

Danes zvečer ob 8. uri v Narodni kavarni sestanek funkcionarjev vseh gospodarskih, strokovnih in kulturnih organizacij. Udeležba dolžnost. Celouh.

Beležke in pripombe.

Razpad radikalne stranke? V zadnjem času mnogo čitamo o preprih v radikalni stranki. Nihče pa prav ne ve, kaj je vzrok sporom v radikalni stranki, ki že dolgo vrsto let kumari skoro izključno sama srbski čolniček po razburkani preteklosti in sedanosti države. Stranka je postala v boju močna, velika pa je postala s svojo velesrbsko buržoazno politiko v zadnjih letih. V teku let si je osvojila vse gospodarske in politične vplive, postala v jedru bogata državna stranka, ki zna svoj vpliv tudi pošteno izrabljati v okrepitvev svojih gospodarskih in političnih pozicij. Vendar je pa naravno, da ta stranka, kakor vsaka druga, ki nasprotuje razvoju in ne upošteva interesov širših množic, postaja z velikostjo bolj nerodna, bolj neokretna. V veliki stranki, ki nima živega programa, to je, ki se ne modernizira, ne izpopolnjuje svojega naziranja do družbe, se pojavljajo bolj in bolj novi nazori, nove zahteve in ogrožajo nje kompaktnost. Radikalom se doslej prav dobro služile plemenski hujskarije, ki so jih gojile na eni strani vse slovenske in hrvaške meščanske stranke in na katere so prav pridno reagirali radikalni in struja samostojnih demokratov. Z vstopom Radića v vlado je ta hujskarija precej zvedenela in s tem je bilo tudi radikalom odvzeto najjačje geslo za velesrbski alarm. Namesto tega stopajo polagoma v ospredje druga gospodarska in politična, pa tudi osebna vprašanja, ki jih v taki veliki stranki ni mogoče popolnoma upoštevati, pa tudi ne izločiti brez trenj. Nedvomno bo ta proces napredoval progresivno. Ti naravni pojavi, upajmo, če bomo na mestu, bodo precej važen mejnik proti prodiranju reakcije v državi. In, če ne bodo, bo nosilo na tem delavstvo veliko krivdo.

Glavni odbor Orjuna je razpravljal v Zagrebu o znanem sporu med Pribičevićem in Leontićem. Pribičević je namreč napadel Leontića, pa so nekateri Orjunaši odobraval, drugi zopet jezili, konec pa je: Orjuna se je razbila in zaključila svoje delovanje. Orjuna je postala privesek posameznih političnih strank in lahko bo spoznala, kake svinjarije krije velikokrat nacionalni plašč.

Klerikalci, taka opozicija je od muh! V finančnem odboru so razpravljali tudi o državnih podjetjih. Kot govornik Jugoslovanskega kluba je nastopil poslanec Pušenjak, misleč, da je izpolnil svojo poslanisko dolžnost kot opozicionalec, če si domišlja, da govori proti dose-danjemu upravljanju državnih podjetij. Kaj je povedal ta gospod gro-movnik: tudi klerikalci smo za to, da se država osvobodi vodstva in uprave nešteti drž. podjetij. Toda: glede načina, kako naj se upravlja-

jo državna podjetja pa si nismo na jasnem. Potem pa so klerikalci za to, da preidejo državna podjetja v privatne roke, v isti sapi so zopet zoper to, skratka, zmedenost, nejasnost in menačelnost je narekovala Pušenjakov govor. Zviti opozicionalni klerikalci, povejte enkrat, kaj zahtevate, kaj hočete. Take demagogije mora biti konec in — uverjeni bodite, da bo to varanje doživel svoj polom preje, kot si to mislite.

V časih velikih shodov. Radić in Pribičević tekmujeta, kdo bo imel večji shod, kdo bo privabil na svoja zborovanja več poslušalcev in radiovednežev. Sedaj je bil Radić v Sloveniji, po novem letu pa bo napravil turnejo po Hrvatskem. Pribičević pa je bil doslej na jugu, po novem letu pa bo prišel med nas na sever. Radić se bo produciral na »velikem« shodu v Vukovarju, Pribičević pa v Ljubljani. Potem pa bodo morali zopet veliki župani klicati skupaj žandarmerijo in policijo, skrbeti za snago in red, kasneje pa dementirati orožniške asistence. Kdaj se bodo že vendar izrabila kolesa ministrskih salonskih voz?

Rim maršira. Cerkev, ki že desetletja ne uživa tiste moči in slave, kot jo je imela do polpreteklih časov, se je zopet zgnila in se nahaja na pohodu proti napredni misli in kulturi. »Katolištvo je velesila v svetu,« pravi »Slovenec«. Da je pri nas to res, skoro ne moremo zanikati, in to ravno zaradi razcepeljivosti naprednih življenj. Politična zbežanost je dala pri velitvah klerikalcem priložnost, da so si priborili lepo število poslancev, žal, eksponentov rimskega papizma. Da žanjemo Slovenci v lastni demokratično-parlamentarni državi le neuspehe, se imamo predvsem zahvaliti klerikalcem. Kar moramo cerkvi priznati, je njena organizacija. Cerkev je posegla na vsa polja: na politično, socialno in kulturno. Politično si je osvojila cele države, vplivala pa je na moralo vseh ljudstev. Lahko rečemo, da so stranke, ki jih je organizirala cerkev, dosegle višek jeguljavosti in političnega kameleonstva, ki pa ga znajo izvzveno prikrievati. In prav za novo leto se nam obeta nov napad klerikalizma na napredno javnost. Med Slovenci delujejo Marijine družbe, med Hrvati pa je prevzela vso akcijo v svoje roke Hrvatska pučka stranka, ki steza svoje roke tudi že po Sloveniji. Naloga svobodomiselnega delavstva je, da stopi na branik proti reakciji!

ČITAJTE NAŠ PODLISTEK!

»Božično pesem v prozi.«

To je eden najbolj karakterističnih in obenem najbolj pesniških spisov velikega angleškega romanopisca.

Charles Dickens:

Božična pesem v prozi.

Bil pa vam je skop ta Scrooge skozi in skozi! Stiskajoč, izvijač, grabeč, hlepeč, hlastajoč, pohlepen, star grešnik! Trd in oster kot kremen, iz katerega še ni jeklo izkresalo plemenitega ognja: sam vase zaprt in samujoč kot ostriga. Njegova mrzla notranjost mu je zledenila stare poteze, še bolj ošilila šilasti nos, nagubala lice, napravila njegovo hojo okorno, oči rdeče, tanke ustnice sinje, zvižgala iz njegovega hreščečega glasu. Ledena slana mu je pokrivala glavo, obrvi in ščetinasto brado. Nosil je svoj mrzav vedno s seboj, napravil je svojo pisarno v pasjih dneh ledeno mrzlo in ni je segrel za eno stopinjo o Božiču.

Zunanja vročina in mrzav Scroogeju nista mogla do živga. Nobena toplota ga ni mogla ogreti, nobena zima ga ni še bolj ohladila. Noben veter ni bril ostreje od njega, noben sneg snežil bolj brezobzirno za svojim smotrom, nobena ploha lila bolj neizprosno. Z nobenim slabim vremenom ga ni bilo mogoče primerjati. Najljutejši dež, sneg, toča in babje pšeno so bili vsaj v enem oziru boljši od njega: često so bili radodarni, a Scrooge nikdar.

Nihče ga ni ustavil na cesti, da bi mu dejal s prijaznimi očmi: „Moj dragi Scrooge, kako se imaš? Kdaj prideš k meni?“ Noben berač ga ni poprosil za malenkost, noben otrok ga ni vprašal po uri, noben človek kdaj v svojem življenju za pot. Zdelo se je, da ga poznajo celo psi slepcev: ko so ga videli prihajajočega, so potegnili svoje lastnike v veže ali na dvorišča in mahali z repom, kakor bi hoteli reči: „Najboljše oko je slepo oko, slepi gospodar!“

Scrooge se ni zmenil za vse to! Prav to mu je ugajalo. Riti se po tesni stezi življenja opozarjajoč vsako človeško čustvo, da ostane v primerni razdalji, to je bil Scroogejev vzor.

Nekoč čez nekaj časa na enem izmed dobrih dni v letu, na sveti večer, je sedel stari Scrooge pri delu v svoji pisarni. Bilo je mrzlo, neprijetno, ostro vreme in še megleno povrli. Lahko je slišal hoditi ljudi zunaj semintje, pokašljevat, se udarjati z rokami ob prsi in biti z nogami ob tlak, da bi se ogreli. Mestne ure so šele ravno naznanile tri, a bilo je že temno kot v rogu — svetlo še sploh ni bilo ves dan — sveče so brlele v oknih sosednih poslopj liki rdeči madeži na otipljivem, rjavem vzduhu. Megla je tiščala čedalje huje, lezla skozi vsako razpoko in ključavnico ter je bila zunaj tako gosta, da so se videle hiše na nasprotni strani ozkega dvorišča kakor prikazni. Kdor je videl umazani oblak se

pogrezati in spuščati na mesto ter zavijati v gosto temo vse, bi si bil lahko mislil, da stanuje kje blizu sama Narava in kuha v neizmernem obsegu.

Vrata Scroogejeve pisarne so bila odprta da je mogel nadzirati svojega pisarja, ki je tam v temni, majhni celici, podobni grajski temnici, prepisoval pisma. Scrooge je imel neznamen ožen, a ožen v peči pisarjevi je bil še dokaj neznačajši, da ga je bilo videti kakor en sam kos premoga. Toda ni ga mogel naložiti, ker je imel škatljo za prenog Scrooge pri sebi, in čim se je prikazal pisar z lopato, je napovedal gospodar, da se bosta morala ločiti. Zato si je ovil pisar belo ovratno ruto in se skušal ogreti na sveči: ker pa ni bil človek bujne domišljije, mu je pri tem spodletelo.

„Vesel Božič, stric! Bog vas živi!“ vzklikne zdajci vesel glas. Bil je glas Scroogejevega nečaka, ki je prišel k njemu tako naglo, da je bilo prvo naznanilo njegovega bližanja.

„Oh!“ pravi Scrooge, „budalost!“ Tako se je razgrel med naglo hojo skozi meglo in mrzav ta Scroogejev nečak, da ves žari; njegov obraz je zardel in lep; oči se mu iskrijo, dih se še vedno kadil.

„Božič budalost, stric!“ pravi Scroogejev nečak, „Vem, da ne mislite tako!“

(Dalje prih.)

Mariborsko pismo.

Božične prireditve naših kulturnih društev v Mariboru so bile kakor prejšnja leta tudi letos deplo obiskane. Imeli smo jih kar celo vrsto: v soboto, 19. zvečer, je imelo del. pevsko društvo »Frohsin« svojo božičnico v Ljudskem domu, DTE študenti pa božičnico s telovadnimi nastopi pri Klemenčaku. V nedeljo, 20., popoldne se je vršila skupna obdaritev otrok mariborske DTE in društva »Detoljub« (»Kinderfreunde«) v mali Götzovi dvorani, zvečer pa božičnica pevskega odseka mariborske »Svobode« v Ljudskem domu. Pobrežka »Svoboda« je imela že poprej svoj Miklavžev večer. Najlepša je bila božičnica »Detoljubov«. S kako resnostjo so odpeli malčki v obeh jezikih dobro naučene pesmice za proletarsko deco in kako so jim sijale oči ko je zažarela visoka jelka v sto lučkah, dasiravno ni bilo ničesar drugega na njo navešeno. Sodrug Polikan je raztolmačil deci pomen božičnega praznika in drevesa z lučicami, kako se je ta običaj ohranil še od pradavnih časov, ko o krščanstvu se ni bilo sledu, še od takrat ko so čistili naši predniki na ta način luč solca ko je prekoračilo najvišji ali najnižji zenit. Izrekel je upanje, da se bomo sčasoma tudi za take prilike vzgajili v socijalističnem duhu, da ne bomo prinašali drug drugemu individualnih darov, temveč skupne darove za skupnost in to iz lastne požrtvovalnosti ne pa iz beračenja okrog pri meščanih.

Na Stefanovo popoldne je priredila mariborska DTE na skromnem odru dvorane Senica, serijo otroških nastopov, ki so s svojo ljubkostjo nad vse presenetili. Ni lahko stvar, toliko število otrok obdržati v disciplini: bili so med njimi tudi malčki po 3 do 4 leta stari, pa so vendar svoje vloge z gniljivo milino rešili. Na sporedu je bilo nič manj ko sedemnajst točk raznih dekla-

macij, pevskih igrice, gimnastičnih nastopov itd. Zaključilo se je z alegorično sliko »Internacionala« pri kateri so vsi otroci enoglasno peli »Internacionala« v slovenskem jeziku. Navzoči starši so se lahko prepričali, da je njihova deca izročena v vzgojo dobrim rokam. Saj se pa tudi ti malčki z vso ljubeznijo oklepajo svojega vaditelja in vzgojitelja, mladega, požrtvovalnega in treznega sodruga Wagnerja, ki zna med otroci sam postati otrok.

Kakor vidite nam ne manjka zabave, a vendar je tudi takih dobrot enkrat preveč. Zal, da si naša društva ne znajo drugače dobiti sredstev za vzdrževanje kakor s prirejanjem takih malomeščanskih veselje, ki nikakor ne spadajo v kulturno pojmovanje socijalizma. Z našim trudom polnimo samo gostilničarjem žepa, tisto bore malo dobička, kar ga ostane društvu, pa ne odtehta velike moralne škode, ki jo s tem sami sebi povzročujemo. Poleg tega pa še vedno tarnamo, da nimamo svojih lokalov za večje prireditve in da se moramo zatekati v meščanske gostilne in beznice. Jaz sem pa mnenja, da bi bilo dobro, če bi malo manj rajali in malo več mislili na resno kulturno delo. Če bi spravili ves tisti denar, kar ga v enem letu na naših prireditvah zaračamo in zapijemo, skupaj v poseben stavbni fond, bi imeli v Mariboru lahko že davno lepo palačo, ki bi nam bila ponos in ognjišče našega kulturnega dela in žarišče vsega našega gibanja. Tako se pa izgublja naš drobič po vseh koncih mesta in tonejo v malomeščanski ideologiji. V zadnjem času se nekaj govori o posebnem stavbnem odseku, ki zbira sredstva, da bi spomladaj začel zidati, poleg sedanjega Ljudskega doma, katerega so naši predniki v svoji kratkovidnosti razdelili v same nepraktične luknje, veliko dvorano. Bomo videli —

Trbovlje.

Krajevni volilni odbor za volitve v Delavsko zbornico se je sestal 26. dec. 1925 k svoji prvi seji v pisarni bratovske skladnice. Na podlagi navodil glavnega volilnega odbora je razglasil po vseh obratih, da je volilni imenik od 26. dec. do vstevši 4. januarja 1926, med 8.—14. uro v pisarni bratovske skladnice vsakega zborničnemu članu na vpogled. Dokument za vlaganje reklamacij je od volilnega odbora določena članska knjiga bratovske skladnice, glasovnice se bodo delile na vseh obratih potom zaupnikov II. rud. skupine. Za volilni lokal je določena čakalnica zapadnega obrata. Čas in dan volitev bo razglašen s posebnim razglasom.

Krajevni volilni odbor Združene delavske strokovne zveze, za volitve v delavsko zbornico, sklicuje v nedeljo, dne 3. januarja 1926, vseh odbornikov in zaupnikov Z. R. J., kraj. pol. org. SSSJ odbor »Svoboda«, odbor bratovske skladnice in zaupnike II. rud. skupine na skupni sestanek, kateri se vrši ob 4. uri popoldne v dvorani Delavskega doma. Ker je dnevni red važen, je točna in polnoštevilna udeležba dolžnost.

Volilni odbor.

Zveza del. žena in deklet podružnica Trbovlje ima v nedeljo dne 3. jan. 1926 ob 4. uri popoldne v Rud. domu svoj občni zbor.

Otvoritev orlovskega doma na Stefanovo je posetila vsa trboveljska inteligenca brez ozira na stranikino pripadnost. Delavstvo je imelo zopet priliko se prepričati, da so nasprotja, ki jih čitamo dnevno v »Jutru« in »Slovenec« le tako za špas, in resnici so pa enih misli, če se gre za podporo enega izmed obeh, bodisi moralno ali gnotno. Ker obema velja načelo: podpirajmo eden drugega proti delavstvu. Interesantno je bilo slišati gosp. na Stefanovo v orlovskega domu, ko je posvetil polovico pozdravnega govora boju proti alkoholu. Nazadnje

je pa vrgel »karo asa«, ko je pozval občinstvo, da naj malo počaka, da bo miza in pijača takoj na razpolago. Nato je trajalo uničevanje alkohola do jutra, ker pa še ni bil uničen, se je priredilo za nedeljo ponovno uničevanje. Nam seveda ne gre za to, če se je pilo, ampak za to, kaj se je govorilo.

»Jutro« polni vsak dan svoje predale o pretepih med delavstvom v Trbovljah. Popolnoma pa pozabi, da tudi otvoritev orlovskega doma ni minila brez pretepa. »Jutro« govori samo o neljubem incidentu, če se gospoda omami po alkoholu in nazadnje stepe.

Celje.

Beračeva usoda. Na Stefanovo so našli v Zavodnih nekem brlogu zmrzlega berača, Kolarja. Mož, ki je živel brez bivališča, v skrajni bedi, je baje trkal na marsikatera vrata in prosil za prenočišče, žal so ostale njegove prošnje nevslisane, in tako je končal svoje življenje v 20 veku kakor pes na cesti. Slučaj nam je ponovni dokaz, kako gnila je naša družba in kako preskrbljeno je v naši državi za reveže.

Zadnja pot. Minulo nedeljo so peljali k zadnjemu počitku ženo pri »Zlatarki« zaposlenega zlatarja, Jakoba Bač-a.

Orjunska morala. Na Stefanovo je imelo celjsko gasilno društvo v hotelu pri Pošti božični družabni večer, ki je bil omejen samo na članke in njim družine. To je neke mlečneže tako mikalo, da bi radi izvali prepir. Ker se jim izzivanje ni posrečilo, je eden izmed junakov najbrže od jeze plunil v posodo, v kateri se čisti jedilno orodje. Gosnodar je to zagledal ter vprašal junaka, zakaj je to naredil. Junak se je začel prepirati in tajiti. Kako je prišel na cesto, tega menda on sam ne ve povedati. Policija je razgrajala ova dva imena teh junakov so nam znana, če bo treba jih bomo drugič priobčili.

Dnevne novice.

Volitve v Delavsko zbornico močno razburjajo naše klerikalce in demokrate. Včerajšnji »Slovenec« napada vsevprek naše strokovne organizacije in sodruge, ker agitirajo za kandidate združene delavske strokovne zveze Jugoslavije. »Slovenec« rad piše o delavskih pravicah, o socialni ideji itd., kakor hitro se pa delavci združijo, da si osvoje delavsko zbornico, ki pripada njim in samo njim, pa kliče na pomoč hudiča in birača, da se ukroti to predrzno delavstvo, ki noče prepustiti rabljenju iz Zaloške ceste skrb za delovno ljudstvo. »Slovenec« piše tudi rad proti sedanjemu policijskemu režimu, obenem pa pozivlje velikega župana in oblast, naj pokaže svojo moč in razžene naše organizacije in natakne na kol naše somišljenike. Tako torej razume »Slovenec« socijalizem in socijalno borbo: Delavci naj lepo izroče svoje ustanove klerikalcem, ti jim pa bodo v zameno preskrbeli še nekaj Zaloških cest in vse drugo. Ker pa delavci te vrste krščanske milosti ne marajo, jim bodo pri volitvah v Delavsko zbornico pokazali, da se ob združenju moči revolucionarnega delavstva z ubijanjem, žuganjem in natolcevanjem nič ne opravi. Prošli so časi klerikalnega beganja med slovenskim delavstvom.

Roke proč! Delavstvo si je priborilo vse svoje dosedanje pravice le potom težke borbe, ob nasprotovanju vseh meščanskih strank, zlasti pa klerikalne. Kdo je vodil vse dosedanje stavke? Ali ste jih vi, klerikalci? Kdo je usilil podjetnikom kolektivno pogodbo, ki vsaj nekoliko ureja delovne in mezne pogoje? Ali ste jo klerikalci, večni hlapci kapitalizma? Kdo je umiral na barikadah, za svobodo? Vi klerikalci, hlapci reakcije, tisočletni ubijalci duha in svobode? Kdo je vzdramil proletarijat, ga izobrazil in organiziral? Ali vi, klerikalci, ki ste vedno bili proti delavskim organizacijam, proti politični, gospodarski kulturni borbi proletariata? Vi sovražite delavstvo in njegove organizacije. Vaše zavzemanje za delavstvo in njegove interese je hlimba in laž. Vam gre le volilne kroglice in za ustanove, v katerih je kaj denarja. Nam pa gre za močne razredne organizacije, za revolucionarno vzgojo našega delavstva. Za njegovo revolucionarno borbo. Ta prosvitljena, zavestna, revolucionarna sila bo strmoglavila vas in vse zagovornike in hlapce kapitala in politične in socialne reakcije. Klerikalci, pazite, nič nismo pozabili! Roke proč od našega delavstva in naših ustanov!

»Slovenec« je včeraj izšel v novi obliki. Volk menja dlako, svoje nature pa nikoli.

Klerikalci imajo v parlamentu 20 poslancev, znamenje, da jim je pri zadnjih volitvah slovensko ljudstvo — med njim — na žalost — tudi precej delavcev — v ogromni večini zaupalo svojo usodo. Kaj so pa klerikalci do danes napravili za to zapostavljeno slovensko ljudstvo, za naše izkoriščano in preganjano delavstvo? »Slovenec« naj najprej pove, kaj je dobrega storila njegova stranka za narod, potem naj šele vpraša, kaj delajo takozvani socijalpatrijoti. Že petdeset let zastopate po parlamentih slovensko ljudstvo, pa ste ga doslej osrečili le z lakotjo in temo. Pokazite, kaj ste storili za naše delavstvo. Ali je socialna politika vaše delo? Ali ste politične svoboščine izvojevali vi, ki ste vedno služili pretoklosti, na škodo bodočnosti. Ko je bil vaš Korošec minister prometa, je razgnal železničarsko organizacijo in odpustil na stotine železničarjev, ki se danes stradajo. To je edina aktivna postavka v vašem socijalnem delu. In takim ljudem naj naši delavci zaupajo Delavsko zbornico? Počasi, gospodje okrog »Slovenca«. Bodite malo bolj previdni in tih.

Pred štiriindvajseto uro. Saj je skoro že prepozno. Novo leto je tu, dežela se probuja, sneg grozi. Pred

blagajnamo civilnih oblasti se tare množica... ljudje čakajo na denar, da bi si malo osladili pohod v novo leto. Da, mnogo jih je; z obrazov jim čitaš skrb in bedo. Razpadajoča obloka priča o pomanjkanju. Vendar jim oči žare v nekem tajnostnem pričakovanju: saj bo z novim letom boljše! Dajte mogotei, ki odločate o usodi milijonov, in ozrite se na trpine, kateri so pravtako sestaven del države kot vi, da jim ublažite vsaj pričetek nove dobe, novega leta! Vsem izplačujočim oblastem pa nasvet: »Plačaj, kar si dolžan!« ali, kot je povedal Cankar: »Saldiraj račun pošten!«

Za nove fure. Za nove fure so vsi v skrbeh. Po novem letu bodo začeli voziti desno, prehitovati levo. Cel problem za gosposko pa je, kako navaditi na to voznike in kmete. Veliki župan je zato izdal najobširnejše varnostne odredbe in najpodrobnejša navodila. Cerkev in šola morata seveda v tem prosvitljevanju našega dobrega, vernega in požnega ljudstva z vsem svojim aparatom sodelovati. Zato bodo v cerkvi in pred cerkvijo po službi božji opozarjali cerkmoštri in fajmoštri svoje vernike, da morajo voziti na levo in na desno. Dalje bodo učitelji zabičevali otrokom, da morajo voziti na levo vstran in na desno naprej. Častna naloga pri tem pa čaka seveda tudi žandarje. V interesu službe bodo šli na cesto, pa najpreje uljudno — kakor pač znajo — pripovedovali: na levo, ali pa tudi na desno. Torej: ljudska prosveta bo napredovala. Nam se pa vendar zdi, da to še ne bo dovolj. Zato naj se dekretira tudi vsem skupni pozdrav: vozi na levo.

Nesreča pri delu. Tesar France Lamberger, doma iz Sostrega, se je težko ponesrečil pri stavbi klavnice. Padel je včeraj okoli tretje ure raz 5 m visokega odra. Poškodoval se je po glavi in prsih in so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v bolnico. Kako se je nesreča izvršila in kdo jo je zakrivil, do sedaj še ni ugotovljeno. Vsekakor pa je dobil mož težke poškodbe in se še ne ve, kakšne bodo posledice.

Uredništvo in uprava »Delavske Politike« ima poštni predal 104.

Novo leto — nova radost.

Ponujata se nam dež in sneg. Vlaga prodira zidovje, moča škropi vse naokolo.

Mesto nam nudi pestro sliko: vse se žuri in hiti, da si ustvari udoben Silvestrov večer. Žal je 20% redukcija, ki se obeta pod Radičem zagrenila veselo novoletno razpoloženje veliki množini uradnikov, a ukinjenje obratovanja je zadalo marsikateri delavski rodbini naravnost pogubni udarec.

Radič in Pašić — daj jima Bog srečno novo leto! — sta si pravzaprav sorodna elementa. Pašić — Velesrb, ki ga je bivša Avstro-Ogrska že l. 1908. hotela imeti izročnega na milost ali nemilost, slavi zopet svoje triumpfe. On, nepremag-

Radič — Velehrvat, pravzaprav Panevropec, se je menda naveličal kozmopolitizma in se stisnil v ozke sponne vsehrvatstva. Starčević je bil ekskluziven, Radič ga je prekosil. Ali je duhovit, ali borniran, o tem bo še govorila zgodovina. Pribiti pa le moramo, da se je Radič baš v vseučiliškem vprašanju temeljito blamiral. Kar pa se tiče njegovega nečaka Pavleta, se ta ne razlikuje dosti od Rada Pašočevega, samo da prvi ne dela tako »vsesrbsko«.

Kaj nam je prinesel Božiček? Bore malo! No da, vsaj vzel nam ni nič. Vseučilišče imamo še, drugo leto pa nam zna Radič še marsikaj odtrgati.

Bilo kakorkoli, Radič naokoli, Pašić pa nikoli razen sebe nikogar ne voli!

Gospodarstvo.

Rak-rana naše finančne politike.

Stedi pri paradi, razmetavaj pri hiljadarkah, obremenjuj razlašene, pomagaj imovitim, to je geslo in znak naše gospodarske politike; zato je umljiva stalna finančna kriza v državi, ki bi ji tega nikakor ne bilo treba. Prav zadnji čas je postalo vprašanje državnih financ nad vse aktualno. Pred narodno skupščino, ki se muči že leta z zlobojnimi dvanajstinašni, je bil finančni minister moralno prisiljen izjaviti, da je obdavčenje doseglo skrajno mejo in da dalje ne gre.

Sicer je državni proračun uravnotežen, — a kako? No da, papir je potrpežljiv, revizorji tudi, ni pa več potrpežljiv naš davkoplačevalec, in sicer iz enostavnega razloga, ker res ne more biti, ker mu je ogrožen obstoj.

In kako smo dosegli to formalno ravnotežje v državnem proračunu.

Komunikacije so silno zanemarjene, naši humanitarni zavodi v obupnem stanju, šolstvo navzlic preobilici učnih moči propada — za to ni denarja, troši pa se ogromno na drugi strani za vojsko, za različne dispoziijske fondе, za vsakovrstne ekspedicije v inozemstvu, pri čemer študijskih niti ne jemljemo v ozir, kakor tudi ne nepojmljivo visokih izdatkov za naših 18 ministrstev, za razno kamanilo, za spekulacije vseh vrst — ter za »državljanke« stranke. No, finančni minister, bistra glava, je znal izravnati »imeti« in »dati« v državnem saldakontu. Dal je onim, ki imajo, in vzela onim, ki nimajo.

Toda, počasi! S tem, da je celo finančni minister pred javnim edino merodajnim forumom izjavil, da se več ne da izboljšati iz delavne-ga ljudstva — spekulanti ne prihajajo v poštev — je vsa javnost jelproučevati vzroke našega gospodarskega in finančnega zla, ki se je končno osredotočilo v treh točkah.

Prvič nas najteže tlači neenako in neekonomsko obdavčenje vse industrije, trgovine in obrti, dočim je poljedelstvo razmeroma slabo obdavčeno, vsaj v nekaterih izvenslovenskih pokrajinah. To je krivično samo po sebi, v ostalem pa ustvarja silen prepad med poljedelci in drugimi pridobitnimi sloji.

Drugič vpije do neba zanikrna državna administracija, ki je slaba vse do zadnjih mozgovnih okrajkov. Take uprave razen Albanije menda nima nobena država v Evropi. Birokratična, zanikrna, lena in draga. Da se ne uveljavlja, kot bi bilo na mestu, nam kažejo naše življenjske razmere. V nekaterih pokrajinah imajo vso oblast v rokah deloma nezmožni, deloma nezanesljivi uradniki. Kar moramo na žalost ugotoviti, je to, da se ravno državno nameščenstvo v velikih južnih

pokrajinah blizu onim patrijarhalnim časom, ko si uradnika lahko osebno pridobil, kar pa je v moderni državi, kakršna hoče in mora biti tudi naša država, povsem anahronistično in nemoralno.

Kot tretjo točko našega gospodarskega kolebanja navajamo pretirane izdatke za vojaške potrebe. Da bi imeli v naši vojski zmogljive administratorje in organizatorje, bi pri izdatkih za vojsko lahko prihranili vsaj tretjino, kar bi znašalo skoro milijardo dinarjev na leto. Že nekaj let smo po vsem svetu zaman moledevali za posojilo nekaj milijard dinarjev, ki bi si jih bili medtem prav lahko prihranili iz vojnega proračuna. Da smo si zadnja tri leta na rovaš budžetne postavke za vojsko in mornarico ohranili le tri milijarde dinarjev, bi imeli danes zgrajene že vse najvažnejše železniške proge in bi se vprašanje državnih nameščencev ne nahajalo v tako žalostnem položaju.

Tu so rak-rane našega gospodarskega organizma.

MALI OGLASI.

Službe.

Prodajalka, 40

ki je večša manufakturne stroke, se sprejme. Ponudbe pod „Manufaktura“ na upravo „Delavske Politike“, tu.

Zveza gospodarskih zadrug v Ljubljani VII. 43

preskrbi mesto

uradniku, ki razume zadržanost in ima daljšo trgovsko ali administr. prakso.

Vodilnega uradnika,

ki je verziran v vseh združnih poslih sprejme zadruga. Ponudbe pod „Vodilno mesto“ na upravo „Delavske Politike“, tu. 42

Prodajalka,

izurjena v pohištveni stroki se išče. Ponudbe pod „trgovina s pohištvo“ na upravo lista. 39

Večje gospodarsko podjetje potrebuje trgovsko izvežbana-nega

poslovodjo.

Ponudbe pod „Agilen“ na upravo lista. 41

Razno.

Mali lokal,

priljubljen za trafiko, se odda invalidu v hiši „Stan in Dom“ na Tržaški cesti v Ljubljani. 45

Sodavičarska naprava

se prodaja. Pisma pod „Sodavičar“ na upravo lista. 46

Gostilna

v večjem kraju blizu Ljubljane se odda v najem. Ponudbe pod „Gostilna“ na upravo lista. 47

Vnograd

z zidnico blizu Litije se prodaja. Pisma pod „Zidanica“ na upravo lista. 48

Kupim dobro pristno belo in rdeče

vino

dolenjskih in štajerskih goric. Ponudbe pod „Vino“ na upravo „Delavske Politike“.

Pozor delavci! Pozor delavci!

ZIMNICE

matrace, posteljne mreže, železne postelle (zložljive), otomane, divani in tapetniške izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN,

tapetnik

Krekov trg št. 7 poleg Mestnega doma

Kupi se

nemško slovenski slovar. Ponudbe pod „slovar“ na upravo lista. 44

PISALNI STROJ

rabljen, v dobrem stanju, se kupi. Ponudbe na upr. lista.

RAZNAŠALCE

za Tržaško cesto, Rožno Dolino, Olince in Vič išče upravnika „Delavske Politike“.

V ZAGORJE!

Uprava našega lista išče spretno raznašalce oz. kolporterje za Zagorje in okolice. Oglasiti se je pisмено na upravo Delavske Politike v Ljubljani.

Ne prezrite

pri nakupu moške, fantovske in deške konfekcije kakor tudi vsakovrstne obutve. Našo detaljno trgovino na Erjavčevi c. 2 in Gradišče 4

ker smo priznано najcenejši, tako n. pr.:

Obleke iz trpežnega sukna od Din 400— naprej; Zimski sakoji od Din 200— naprej; Zimske suknje od Din 600— naprej; Hlače že od Din 43— naprej; Jahanke hlače od Din 95— naprej; Dežne plašče od Din 216— naprej i. t. d.

Najboljše blago, prvovrstna izdelava in nedosegljivo nizke cene.

Konfekcijska tovarna FRAN DERENDA & Cie, Ljubljana.

V Samopomoči je rešitev!

Pristopite za člana občekorist. stavb. in kreditne zadruge

„STAN IN DOM“

Oglejte si njeno prvovrstno kolonijo ob Tržaški cesti v Ljubljani

Delež Din 250— Pristopnina Din 50—

Začasno je združeno pleteno v „Združeni banki“ Aleksandrova c. 5

PRODUKCIJA!

Kupujte le

„Produkcija“ kremo
„Produkcija“ mast
„Produkcija“ plavilo
„Produkcija“ čistilo (Produktol)

Lastni izdelki „Produkcije“ osrednje nakupovalne, proizvodne in prodajalne zadruge v Ljubljani

ZADRUŽNA BANKA V LJUBLJANI

Aleksandrova cesta

je centralni denarni zavod delavskih in kmetijskih zadrug Slovenije

Obreštuje naloženi denar zelo ugodno in po dogovoru. Izvršuje vestno in kulantno vse posle, ki spadajo v banko stroko. Izvršuje nakazila v tuzemstvo in v inozemstvo.

Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje. Izdaja vnovčanja za izvoz blaga. Prodaja srečke državne loterije i. t. d. i. t. d.

Brzjavni naslov: Zadrubanka, Ljubljana. — Telefon št. 367.